

משנה שלובה

המשניות הנלמדות השבוע (לפי הלוח היומי) עם רע"ב משולב

ב - ח אייר, פסחים פ"ט מ"י - שקלים פ"א מ"ג

ראשון ב אייר

פסחים פרק ט

שְׁתֵּי חֲבוּרוֹת שֶׁנִּתְעַרְבוּ פִּסְחֵיהֶן, אֵלוּ מוֹשְׁבֵינָן לְהֵן אֶחָד מִן הַפְּסָחִים וְאֵלוּ מוֹשְׁבֵינָן לְהֵן אֶחָד, אֶחָד מֵאֵלוּ בָּא לוֹ אֶצֶל אֵלוּ, וְאֶחָד מֵאֵלוּ בָּא לוֹ אֶצֶל אֵלוּ אֶחָד. מִבְּנֵי חֲבוּרָה ז' בָּא לוֹ אֶצֶל בְּנֵי חֲבוּרָה ז', וְאֶחָד מִזֵּוּ בָּא לוֹ אֶצֶל ז', וְכֵן הֵם אוֹמְרִים לְאוֹתוֹ יְחִיד הֵבֵא אֶצְלָם, אִם שְׁלָנוּ הוּא הַפֶּסַח הַזֶּה אוֹתוֹ הַפֶּסַח שֶׁשְׁמַשְׁכְּנוּ אֵלָיו, יְפֹה בְּרַנּוֹ אֶת שְׁלָנוּ, יְדִיד מְשׁוּבָּח מִשְׁלָךְ וְנִמְנִינִי עַל שְׁלָנוּ הַמֶּשֶׁךְ יְדִיד מִשְׁלָךְ וְהִמְנָה עִמָּנוּ עַל שְׁלָנוּ, וְאִם שְׁלָךְ הוּא הַפֶּסַח הַזֶּה*, יְדִינוּ מְשׁוּבָּח מִשְׁלָנוּ וְנִמְנִינֵנוּ עַל שְׁלָךְ.

כֵּס שְׁלָךְ הוּא פֶּסַח זֶה. הֲרֵי אֵתָּה עָלֵינוּ, וְיְדִינוּ מְשׁוּבָּח מִשְׁלָנוּ וְיֵהָא לְבָנֵי חֲבוּרָה הַאֲחֵרָה, וְנִמְנִינֵנוּ עַל זֶה שְׁלָךְ. נִמְצָא אִם הִחְלִיפוּ הֲרֵי נִמְשְׁכוּ כָל חֲבוּרָה מִשְׁלָהֶם וְנִמְנוּ עַל אוֹתוֹ שְׁבָרָו. וְכֵן אוֹמְרִים בְּנֵי חֲבוּרָה הַשְּׁנִיָּה לְיְחִיד הֵבֵא אֶצְלָם.

וְעַל כְּרֹס מֵאֵלוּ אֶחָד מֵאֵלוּ לְבָא אֶצֶל אֵלוּ וְלִמְנוֹת עִמָּהּ, וְלֹא אֶמְרִינָן יִמְשְׁכוּ אֵלוּ מִשְׁלָהֶן בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא אֵלוּ מִשְׁלָהֶן וְיִחְזְרוּ וְנִמְנוּ אֵלוּ עַל אֶחָד מֵאֵלוּ עַל אֶחָד, מִשּׁוּם דְּאֶמְרִינָן בְּבִרְיָתָא בְּגַמְרָא דְּאֶסּוּר לְמִשְׁךְ כָּל בְּנֵי חֲבוּרָה מִן הַפֶּסַח וְלִהְיֵחוּ בְּלֹא בְעָלִים, וְשָׂמָה הִחְלִיפוּ וְרוֹצִים לְמִשְׁךְ מִפְּסָחֵם וְלִמְנוֹת עַל אֶחָד, כְּשֶׁאִמְרוּ הֲרֵי יְדִינוּ מְשׁוּבָּח מִשְׁלָנוּ הֲרֵי נוֹתֵר פֶּסַח בְּלֹא בְעָלִים מִיָּד, וְזֶה אֶסּוּר. וְעַל כֵּן כְּשֶׁאֶחָד מִחֲבוּרָה ז' בָּא אֶצֶל הַאֲחֵרָה מִמָּה נִפְשָׁךְ אֵין כָּאן פֶּסַח בְּלֹא בְעָלִים, אִם יְפֹה בְּרַנּוֹ לְהֵם הֲרֵי כָּל בְּנֵי חֲבוּרָתוֹ עָלֵינוּ חוּץ מִן הַאֲחָד שֶׁפָּרַשׁ מִהֵן וְיִמְשָׁךְ יְדוֹ, וְאִם הִחְלִיפוּ הֲרֵי הֵלָךְ אֶחָד מֵהֵם עִם פֶּסַחוֹ, וְכִשְׁמִשְׁכוּ הַנּוֹתְרִים יְדִיָּהֶם הִימָנוּ, נִשְׁאֵר הוּא עָלֵינוּ:

וְכֵן חֲמֵשׁ חֲבוּרוֹת שֶׁל חֲמֵשֶׁה חֲמֵשֶׁה בְּנֵי אָדָם, שֶׁנִּתְעַרְבוּ פִּסְחֵיהֶן. כָּל חֲבוּרָה וְחֲבוּרָה מוֹשְׁבֵינָן לְהֵם אֶחָד מִן הַפְּסָחִים, וְחֲמֵשֶׁה אֲנָשִׁים שֶׁבְּכָל חֲבוּרָה וְחֲבוּרָה מִתְחַלְקִין [לְחֲמֵשֶׁה] פְּסָחִים, שֶׁאִם הִחְלִיפוּ לֹא יֵהָא כָּאן פֶּסַח, שְׂאִין אֶחָד מִבְּעָלֵינוּ הַרְאִשׁוֹנִים עָלֵינוּ, וְשֶׁל עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה, מוֹשְׁבֵינָן לְהֵן אֶחָד מִכָּל חֲבוּרָה וְחֲבוּרָה, וְכֵן הֵם אוֹמְרִים כְּשֶׁנִּשְׁעִשׂוּ עִתָּה הַחֲבוּרוֹת הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים הַאֲרַבְעָה לְאֶחָד, אִם שְׁלָךְ הוּא פֶּסַח זֶה הֲרֵי יְדִינוּ אֲרַבְעֵתֵנוּ מִסְּלֻקוֹת מֵאֲרַבְעָה פְּסָחֵינוּ בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם וְנִמְנִינֵנוּ עִמָּהּ, וְכֵן הוּא וְשֶׁלֶשָׁה חוֹזְרִין וְאוֹמְרִין לְשָׁנֵינוּ, וְכֵן הַאֲרַבְעָה לְכָל אֶחָד שֶׁבְּחֲבוּרָה. וְכָל חֲבוּרָה וְחֲבוּרָה כֵּן:

יא

שְׁנַיִם שֶׁנִּתְעַרְבוּ פִּסְחֵיהֶם*, זֶה מוֹשֵׁךְ לוֹ אֶחָד, וְזֶה מוֹשֵׁךְ לוֹ אֶחָד, זֶה מִמְּנָה עִמָּהּ אֶחָד מִן הַשּׁוֹק, וְזֶה מִמְּנָה עִמָּהּ אֶחָד מִן הַשּׁוֹק, זֶה בָּא אֶצֶל זֶה, וְזֶה בָּא אֶצֶל זֶה, וְכֵן הֵם אוֹמְרִים, אִם שְׁלִי הוּא פֶּסַח זֶה, יְדִיד מְשׁוּבָּח מִשְׁלָךְ וְנִמְנִינִי עַל שְׁלִי. וְאִם שְׁלָךְ הוּא פֶּסַח זֶה, יְדִי מְשׁוּבָּח מִשְׁלִי וְנִמְנִינִי עַל שְׁלָךְ:

שְׁנַיִם שֶׁנִּתְעַרְבוּ פִּסְחֵיהֶן, רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן שֶׁנִּתְעַרְבוּ פִּסְחֵיהֶן, רְאוּבֵן מוֹשֵׁךְ לוֹ אֶחָד וְשִׁמְעוֹן מוֹשֵׁךְ לוֹ אֶחָד. רְאוּבֵן הוֹלֵךְ וּמִמְּנָה עִמָּהּ אֶחָד מִן הַשּׁוֹק, וְאוֹמֵר לוֹ מְקוֹם שֶׁהוּא פֶּסַח שְׁלִי הֲרֵי אֵתָּה נִמְנָה עָלֵינוּ, וְרְאוּבֵן בָּא לוֹ אֶצֶל פֶּסַח שֶׁמִּשְׁךְ לוֹ שִׁמְעוֹן, וְשִׁמְעוֹן בָּא לוֹ אֶצֶל פֶּסַח שֶׁמִּשְׁךְ לוֹ רְאוּבֵן, וְכֵן אוֹמֵר לוֹ רְאוּבֵן לִיהוּדָה הַנִּשְׁאֵר עַל פֶּסַח שֶׁמִּשְׁךְ לוֹ שִׁמְעוֹן, אִם שְׁלָךְ הוּא פֶּסַח זֶה, שִׁיפֹה בְּרַנּוֹ לוֹ שִׁמְעוֹן תְּחִלָּה, הֲרֵי יְדִי מְשׁוּבָּח מִשְׁלִי וְהִינֵנִי נִמְנָה עִמָּהּ עַל זֶה, וְאִם שְׁלִי הוּא פֶּסַח זֶה, שֶׁלֹּא כוֹנְנִי מִתְחִלָּה לְבָרַךְ יְפֹה וְאֵין זֶה פֶּסַח שֶׁנִּמְנִינִי עָלֵינוּ עִם שִׁמְעוֹן, הֲרֵי יְדִיד מִסְּלֻקוֹת מִשְׁלָךְ, וְהִמְנָה עִמָּהּ עַל זֶה. וְלִכְךָ הִצְרָךְ כָּל אֶחָד לְהִמְנוֹת עִמָּהּ אֶחָד מִן הַשּׁוֹק, שֶׁאִם בָּאוּ לְהִתְנוּת כְּשֶׁהֵם יְחִידִים וְלֹא אִם שְׁלִי הוּא פֶּסַח זֶה וְשְׁלָךְ שְׁלָךְ הֲרֵי יְפֹה בְּרַנּוֹ, וְאִם לֹא הֲרֵי אֲנִי מוֹשֵׁךְ יְדִי מִשְׁלִי וְנִמְנָה עַל שְׁלָךְ. נִמְצָא כְּשֶׁהוּא מוֹשֵׁךְ מִשְׁלִי הֲרֵי הוּא מִנִּיחַ אֶת פֶּסַחוֹ בְּלֹא בְעָלִים, שְׂעֵדִין לֹא נִמְנָה עָלֵינוּ אֶחָד, וְהֵא לִיכָא לְמִימַר שִׁמְנָה כָּל אֶחָד עַל שֶׁל חֲבוּרָה קִדְּם שִׁימְשָׁךְ יְדוֹ מִשְׁלִי, דְּאֵין נִמְנִין עַל שְׁנֵי פְּסָחִים כְּאֶחָד, וְאֵין זֶה מְנוּיָו:

שני ג אייר

פרק י

א

עֲרֵבֵי פְּסָחִים סְמוּךְ לְמִנְחָה קִדְּם לְמִנְחָה מַעֲט כְּמוֹ חֲצִי שְׁעָה, בְּתַחֲלַת שְׁעָה עֲשִׂירִית. דְּתַמִּיד קָרַב בְּתִשְׁעָה וּמִחְצָה, וְהוּא זְמַן הַמִּנְחָה, וְקִדְּם לְמִנְחָה חֲצִי שְׁעָה הוּי בְּתַחֲלַת שְׁעָה עֲשִׂירִית, לֹא יֵאָכֵל אֶדָּם עַד שֶׁתְּחַשֵּׁךְ כְּדִי שִׁיאֲכַל מִצָּה לְתַאבּוֹן, מִשּׁוּם הַדּוּר מִצּוֹן. וְלִחֵם פְּשִׁיטָא דְּלֹא מִצֵּי אֲכִיל, דְּחִמְץ אֶסּוּר מִשֵּׁשׁ שְׁעוֹת וְלִמְעַלָּה. וּמִצָּה נְמִי הֵא אֶמְרִינָן בִּירוּשָׁלַיִם הֵא אֲכִיל מִצָּה בְּעֵרֵב פֶּסַח כְּבֹא עַל אֶרֶזוֹתוֹ בְּבֵית חַמִּיו. וְלֹא נִצְרַחָה אֵלָּא לְשֶׁאֵר אֲכִילוֹ, שֶׁלֹּא יִמְלֹא כְּרֹסוֹ מִהוֹ. וְאֶפְלוּ עֲנֵי שְׁבִי שְׂרָאֵל לֹא יֵאָכֵל עַד שֶׁיִּסַּב בְּמִטָּה וְעַל הַשְּׁלֹסן, כְּדָרַךְ בְּנֵי חוּרִין. וְלֹא יִפְתְּחוּ לוֹ גַּבְאֵי צְדָקָה הַמְּפָרְנִים אֶת הַעֲנִיִּים מֵאֲרַבְעָה בּוֹסוֹת שֶׁל יֵין כְּנֶגֶד אֲרַבְעָה לְשׁוֹנוֹת שֶׁל גְּאֵלָה שִׁישׁ בְּפֶרֶשֶׁת וְאֶרָא, וְהוֹצֵאתִי, וְהִצֵּאתִי, וְגֵאלִיתִי, וְלִקְחִיתִי, וְאֶפְלוּ מִן הַתְּמַחֲוִי. וְאֶפְלוּ הוּא מִחְפְּנִים מִן הַתְּמַחֲוִי. דְּהִינּוּ עֲנֵי שְׁבַע עֲנִיִּים, דְּתַנּוּן בְּמִסְכַּת פֶּאֶה מִי שִׁישׁ לוֹ מִזּוֹן שְׁתֵּי עֵדוּדוֹת לֹא יֵטַל מִן הַתְּמַחֲוִי:

ז

מְזוּגוּ לוֹ כּוֹס שְׁלִישִׁי, מְבָרֵךְ עַל מְזוּנוֹ. רְבִיעִי, גּוֹמֵר עָלָיו אֶת הַהֵלֶל, וְאוֹמֵר עָלָיו בְּרַבְתְּ הַשִּׁיר אֵת דְּאִמְרֵי גִשְׁמַת כּל חַי, וְאֵית דְּאִמְרֵי הַלְלוּךְ ה' כּל מַעֲשֵׂיךְ. וְנִגְדָה לְמִמְרִינֶיהוּ לְתַרְוֵיהוּ. בֵּין הַכּוֹסוֹת הַלְלוּ, אִם רוּצָה לְשִׁתּוֹת, וְשִׁתְתָּהּ. בֵּין שְׁלִישִׁי לְרְבִיעִי, לֹא יִשְׁתְּתָהּ שְׁלֹא יִשְׁתַּכֵּר, וְשׁוֹב לֹא יוֹכַל לְגַמֵּר אֶת הַהֵלֶל. וְאִם תִּאמַר כְּבֵר מִשְׁכַּר הוּא, שֶׁהָרִי שְׁתֵּה כָל רְצוֹנָה בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה. וְיֵן שְׁבִתוֹךְ הַמְּזוּן אֵינוֹ מִשְׁכַּר, וְשִׁלְאֵחַר הַמְּזוּן מִשְׁכַּר:

ח

וְאֵין מִפְטִירִין אַחַר הַפֶּסַח אֲפִיקוֹמָן. מִפְטִירִין. אֵין שְׁמַעְתִּי לְשׁוֹן יִפְטִירוּ בְּשִׁפָּה (תְּהִלִּים כב), כְּלוֹמֵר פּוֹתַחִין וְאוֹמְרִים. וְרַבּוֹתֵי פְרָשׁוֹ לְשׁוֹן הַנֶּפֶטֶר מְחַבְרוּ, כְּשֶׁנֶּפֶטֶרִין מִן הַסְּעוּדָה אֵין מִסִּימִין אוֹתָהּ בְּאִפִּיקוֹמָן. בְּאִפִּיקוֹ מְנִיכּוֹ, כְּלוֹמֵר תּוֹצִיאוּ כְּלִיכֶם מִכָּאן וְנִלְךְ וְנִאֲכַל בְּמִקּוֹם אַחֵר, לֹא פֶת וְלֹא שׁוֹם דְּבַר, גְּזַרְה דְּלִמָּא אֵתִי לְמִיכַל מִן הַפֶּסַח בְּשִׁנֵּי מְקוֹמוֹת. אֲבָל לְאֲכַל דְּבָרִים אַחֵרִים בְּמִקּוֹמוֹ הַרְאִשׁוֹן שְׂרִי, וּבְלִבְד שְׁלֹא יַעֲקֹר מִחֲבוּרָה זֹו לְאֲכַלְכֶם עִם חֲבוּרָה אַחֲרָת. וְאֵית בְּגִמְרָא מָאן דְּפָרַשׁ אֵין מִפְטִירִין אַחֵר הַפֶּסַח אֲפִיקוֹמָן, אֲפִיקוֹ מִינֵי מִתִּיקָה. דְּלֵאחַר שְׁאֲכִלוּ אֶת הַפֶּסַח אֵין נֶפֶטֶרִין מִן הַסְּעוּדָה בְּאֲכִילַת מִינֵי מִתִּיקָה וּפְרוֹת שְׂרִיגִלִין לְאֲכַל לְקַנּוּחַ סְעוּדָה, וְאֲפִלוּ בְּמִקּוֹמָן, שְׁלֹא יֵאבֵד טַעַם הַפֶּסַח מִפִּיּוֹ. וְכֵן עֲקֵר. וְכִשֶּׁם שְׂאֵין מִפְטִירִין אַחֵר הַפֶּסַח אֲפִיקוֹמָן, כִּךְ אֵין מִפְטִירִין אַחֵר מִצָּה אֲפִיקוֹמָן, שְׂצִירֵי שְׂיֵאכַל כְּזִית מִצָּה בְּאֲחֻרָנָה בְּזִמְן שְׂאֵין פֶּסַח, וְאַחַר אוֹתָהּ מִצָּה אֵין נֶפֶטֶרִין מִמֶּנָּה בְּאֲכִילַת דְּבַר אַחֵר:

יִשְׁנֵנוּ מְקַצְתָּן, יֵאכְלוּ. בְּלֵן, לֹא יֵאכְלוּ אִם הִתְחִילוּ לְאֲכַל פֶּסְחֵיהוֹן וְיִשְׁנֵנוּ כְּלוֹן, שׁוֹב לֹא יֵאכְלוּ, דְּנִרְאָה כְּאוֹכַל בְּשִׁנֵּי מְקוֹמוֹת, דְּמֵאחַר שְׂיִשְׁנֵנוּ הִסִּיחוּ דַעְתָּם מִלְּאֲכַל עוֹד, וְחִשְׁבִּי לִיהֵן כְּאֲכִילַת שְׁנֵי מְקוֹמוֹת. וְחִמְרָא בְּעִלְמָא הוּא. וְהוּא הִדִּין נִמִּי לְמַצָּה בְּזִמְן הַזֶּה.

רְבִי יוֹסִי אוֹמֵר, נִתְּנַמְנָמוּ, יֵאכְלוּ. נִרְדְּמוּ, לֹא יֵאכְלוּ. רְבִי יוֹסִי אוֹמֵר נִתְּנַמְנָמוּ יֵאכְלוּ. אֲרִישָׁא קָאֵי, דְּאִמַר תִּנְא קָמָא יִשְׁנֵנוּ מְקַצְתָּן יֵאכְלוּ, וְאֵתָא רְבִי יוֹסִי לְמִימַר הֵינִי מְלִי אִם נִתְּנַמְנָמוּ, שְׁלֹא נִשְׁקַעוּ בְּשִׁנָּה, אֲבָל אִם נִרְדְּמוּ מְקַצְתָּן לֹא יֵאכְלוּ אֵלּוּ הַנֶּרְדְּמִים לְכַשְׂיַעְרוֹ מִשְׁנָתָם. וְהִלְכָה כְּרַבִּי יוֹסִי:

ששי ז אייר

ט

הַפֶּסַח אַחֲרֵי חֻצוֹת, מְטַמְּא אֶת הַיָּדִים דְּהָא נּוֹתֵר הוּא מִחֻצוֹת וְאֵילָּה, וְרַבֵּנן גְּזַרוּ עַל הַנּוֹתֵר שְׂיִטְמָא אֶת הַיָּדִים, כְּדִי שְׁלֹא יִתְעַצְלוּ בְּאֲכִילַתוֹ. וּמִנְלֵן דְּפֶסַח לֵאחַר חֻצוֹת הֵינִי נּוֹתֵר, דְּכִתִּיב בְּפֶסַח (שְׁמוֹת יב) וְאֲכִלוּ אֶת הַבָּשָׂר בְּלִילָה הַזֶּה, וְכִתִּיב הֵתִם וְעִבְרַתִּי בְּאֲרָץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה, מֵה לְהֵלֵן עַד חֻצוֹת, אִף כָּאֵן עַד חֻצוֹת.

הַפְּגוּל וְהַנּוֹתֵר, מְטַמְּאִין אֶת הַיָּדִים.

בְּרֵךְ בְּרַבְתְּ הַפֶּסַח אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצוּנּוּ לְאֲכַל הַפֶּסַח. בְּרַבְתְּ הַזֶּבַח, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצוּנּוּ לְאֲכַל הַזֶּבַח. וְזִבְחַ הָאֵמּוֹר כָּאֵן הוּא חִגִּיגַת יוֹם אַרְבַּעַה עֶשֶׂר פְּטוּר אֶת שֶׁל זִבְחַ. בְּרֵךְ אֶת שֶׁל זִבְחַ, לֹא פְטוּר אֶת שֶׁל פֶּסַח, דְּבְרִי רְבִי יִשְׁמַעְאֵל. רְבִי עֲקִיבָא אוֹמֵר, לֹא זֹו פּוֹטְרַת זֹו, וְלֹא זֹו פּוֹטְרַת זֹו וְהִלְכָה כְּרַבִּי עֲקִיבָא:

מסכת שקלים

פרק א

א

בְּאַחַד בְּאַדָּר מְשַׁמְיעִין עַל הַשְּׁקָלִים, וְעַל הַכְּלָאִים.

בְּאַחַד בְּאַדָּר מְשַׁמְיעִין עַל הַשְּׁקָלִים. בֵּית דִּין שׁוֹלְחִים בְּכָל עֵרֵי יִשְׂרָאֵל וּמְכַרְזִין שְׂבִיאוֹ שְׁקֵלֵיהוֹן. לְפִי שְׁבָאָד בְּנִיסַן צִרִיךְ לְהִבִּיא קֶרְבָּנוֹת צְבוּר מִתְרוּמָה חֲדָשָׁה, דְּכִתִּיב (בְּמִדְבָּר כח) זֹאת עוֹלַת חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ לְחֲדָשִׁי הַשָּׁנָה, חֲדָשׁ וְהִבֵּא קֶרְבֵּן מִתְרוּמָה חֲדָשָׁה, וְיִלְפִינן חֲדָשִׁי הַשָּׁנָה דְּהַכָּא, מִרְאִשׁוֹן הוּא לְכֶם לְחֲדָשִׁי הַשָּׁנָה (שְׁמוֹת יב), הִלְכָה מְקַדְמִין שְׁלִשִׁים יוֹם, דְּהֵינּוּ מֵאָחַד בְּאַדָּר, לְהַכְרִיז שְׂבִיאוֹ שְׁקֵלֵיהֶם:

וְעַל הַכְּלָאִים. מְכַרְזִין שְׂיִמְעוּ הַזֶּרַע הָאֲחֵר עַד שְׁלֹא יִשְׂאֵר בּוֹ רַבַּע קֶב לְסָאָה, כְּדִתְנֵן בְּפֶרֶק ב' דְּכִלְאִים כֹּל סָאָה שְׂיִישׁ בּוֹ רַבַּע קֶב מִמִּין אַחֵר יִמְעֵט. וְרַבּוֹתֵינוּ פְרָשׁוּ דְּלֵאחַר שְׁגָדְלוֹ הַזֶּרְעִים אֲפִלוּ אֲחַד בְּאַלְפֵי צִרִיךְ לְעַקֵּר הַכֹּל, דְּכָל תְּרֵי מִלֵּי דְכָל חֵד לְחוּדִיָּה שְׂרִי וְנֶאֱסְרוּ עַל יְדֵי תַעֲרֻבַת לֹא שִׁיךְ בְּהוּ בְּטוּל, דְּדוֹקָא כְּשִׁמִּין אַחֵר מְעַרְבַּ בְּשַׁעַת הַזֶּרַע אֵין צִרִיךְ כִּי אִם לְמַעַט, דְּמִדְּאֹרִיתָא חֵד בְּתֵרִי בְּטִיל וְלֹא מְקֵרִי זֹרַע כְּלָאִים, אֲלֵא מִפְּנֵי מְרִאִית הַעֵין בְּעִלְמָא צִרִיךְ לְמַעַט. אֲבָל לֵאחַר שְׁגָדְלוֹ לֹא שִׁיךְ בְּהוּ בְּטוּל וְצִרִיךְ לְעַקֵּר אֶת הַכֹּל וְלֹא יִשִּׁיר אֲלֵא אֲחַד מִן הַמִּינִים:

בַּחֲמִשָּׁה עֶשְׂרֵי בּוֹ קוֹרִין אֶת הַמַּגְלָה בְּכַרְכִּין הַמְּקִיפִין חוֹמָה מִיּוֹשֵׁעַ בֶּן נוּן. אֵיִדִי דְבַעֵי לְמַתְנֵי דְבַחְמִשָּׁה עֶשְׂרֵי בְּאֶדְרֵי שְׁלֹחֹת יוֹשְׁבֵי
בְּמִדְיָנָה, תְּנִי נְמִי כָּל מָה שֶׁהָיָה עוֹשִׂין בּוֹ בַּיּוֹם, וּמַתְקִינִין אֶת הַדְּרָכִים וְאֶת הַרְחֹבוֹת הַשּׁוּקִים שֶׁנִּתְקַלְקְלוּ בְּגַשְׁמִים בַּיּוֹמֹת הַחֲרָף, מִתְקִינִים אוֹתָם
בְּשִׁבִיל עוֹלֵי רַגְלִים. וְאֵת דְּמַפְרְשֵׁי הַרֹצְחִים הַמְּכִים נָפֶשׁ בְּשִׁגְגָה, שִׁיזְכְּלוּ לְנוֹס מִפְּנֵי גּוֹאֵל הַדָּם, כְּדֹכְתִיב (דְּבָרִים יט) תִּכְיֶן לָךְ הַדֶּרֶךְ וְאֶת מְקוֹאוֹת
הַמַּיִם אִם נִתְרַבָּה בְּהֵן טִיט מִנְקִין אוֹתָן, וְאִם נִחְסַר שְׁעוֹרָן מִמְּשִׁיכִין לָהֶם מַיִם שְׂאוּבִים וּמְשַׁלְּמִין אוֹתָן לְקִשְׁעוֹר אִם הָיָה שָׁם רַב אַרְבָּעִים סָאָה מִן הַכֶּשֶׁר,
וְעוֹשִׂין כָּל צְרָכֵי הָרַבִּים כְּגוֹן דִּינֵי מִמוֹנוֹת וְדִינֵי נַפְשׁוֹת, וְדִינֵי מִפְּנֵי עֲרָכִים וְחֲרָמִים וְהַקְדָּשׁוֹת, וְהַשְּׁקָאֵת סוֹטָה, וְיִשְׁרַפְתָּ פָרָה, וְרִצִּיעַת עֶבֶד
עֲבָרִי, וְטַהֲרַת מִצְרַע, וְשׁוֹלְחִין לְפִתְחַי בּוֹרוֹת שֶׁל מַיִם מְכֻנְסִים כְּדִי שִׁיְהִי מִצְוִיין לְעֵם לְשִׁתּוֹת מִהֵן בַּיּוֹמֹת הַחֲמָה. דְּכָל הַנֶּהָר צְרָכֵי רַבִּים נִינְהוּ, וּמְצִינִין אֶת
הַקְּבָרוֹת שֶׁלֹּא יֵאָהִילוּ עֲלֵיהֶם הַפְּהָנִים וְעוֹשֵׂי טְהוֹרוֹת. וְהִצִּיּוֹן הוּא שֶׁמִּמְחִים סִיד וְשִׁפְכִים אוֹתוֹ סָבִיב הַקְּבָר, וּבַיּוֹמֹת הַגְּשָׁמִים הָיָה הַסִּיד נִמוּחַ וְצָרִיךְ לְחַזֵּר
וְלִצְיֵנוּ, וְיוֹצֵאִין שְׁלוּחֵי בֵּית דִּין אֶף עַל הַבְּלָאִים וְאֶף עַל פִּי שֶׁכָּבַר הַכְּרִיזוּ עֲלֵיהֶם בְּאֶחָד בְּאֶדְרֵי, לֹא הָיוּ סוֹמְכִים עַל הַהֲכָרָזָה, דְּשָׂמָא לֹא עָקְרוּם בְּעָלִים.
וְהָיוּ הֵם יוֹצֵאִים וְעוֹקְרִים אוֹתָם:

שבת ח אייר

ב

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּרֵאשׁוֹנָה הָיוּ עוֹקְרִין וּמְשַׁלְּיכִין לְפָנֵיהֶם לְפָנֵי בְּעָלֵי הַשְּׁדוֹת, כְּדִי שִׁיְתַבְּיֶשׁוּ. מְשַׁרְבּוּ עוֹבְרֵי עֲבָרָה וְהָיוּ בְּעָלֵי שְׁדוֹת
שְׂמָחִים שֶׁמִּנְפְּשִׁים לָהֶם שְׁדוֹתֵיהֶם, וְעוֹד שֶׁהָיוּ נוֹתְנִים אוֹתָן לְפָנֵי בְּהֵמָתוֹ, הָיוּ עוֹקְרִין וּמְשַׁלְּיכִין עַל הַדְּרָכִים הַתְּקִינֵנוּ שִׁיְהִי מְשַׁלְּיכִים אוֹתָן בְּדְרָכִים.
וְעַדִּין הָיוּ בְּעָלֵי שְׁדוֹת שְׂמָחִים שֶׁהָיוּ מִנְפְּשִׁים לָהֶן, הַתְּקִינֵנוּ שִׁיְהִי מִפְּקִירִין כָּל הַשְּׂדֵה כְּלָה דְהַפְקָר בֵּית דִּין הַפְּקָר:

ג

בַּחֲמִשָּׁה עֶשְׂרֵי בּוֹ, שְׁלֹחֹת הָיוּ יוֹשְׁבֵי בְּמִדְיָנָה בִּירוּשָׁלַיִם. וְהָיוּ מְחַלְפִּין מִחֲצִית הַשְּׁקָל לְאֲנָשִׁים, שֶׁמְבִיאִים כָּל אֶחָד מִמִּטְבַּע מְדִינָתוֹ וְאִינוּ יוֹדְעִים
כְּמָה מֵהֶם יוֹצֵאִים לְמַחֲצִית הַשְּׁקָל. בְּעֶשְׂרִים וְחֲמִשָּׁה, יוֹשְׁבוּ בְּמִקְדָּשׁ לְפִי שֶׁהָיָה הַזְּמַן מִתְקַרֵּב הָיוּ יוֹשְׁבִים בְּמִקְדָּשׁ, כְּדִי שִׁיְמַהְרֻ לְהִבְיֵא. וְרַמְבַּ"ם
פָּרַשׁ שֶׁכָּל עַרְבֵי יִשְׂרָאֵל קָרוּיִן מְדִינָה, וּבְעֶשְׂרִים וְחֲמִשָּׁה בּוֹ הָיוּ יוֹשְׁבִים בְּמִקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם. מְשַׁיְשְׁבוּ בְּמִקְדָּשׁ, הַתְּחִילוּ לְמִשְׁכֵּן מִי שֶׁלֹּא הִבִּיא
שְׁקָלוֹ. אֶת מִי מְמַשְׁכְּנִין, לְוִיִּם לְאֶפְסוֹקִי מִמָּאן דְּאָמַר שְׂאִין מִמְּשַׁכְּנִין אֶת הַלְוִיִּם דְּכֹתִיב (שְׁמוֹת ל) כָּל הָעוֹבֵר עַל הַפְּקוּדִים מִבְּנֵי עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה,
וְלְוִיִּם לֹא הָיוּ נִמְנִים מִבְּנֵי עֶשְׂרִים וְיִשְׂרָאֵלִים, גְּרָמִים וְעֲבָדִים מְשַׁחְרָרִים, אֲבָל לֹא נָשִׁים וְנִתְּנוּ אִישׁ כֶּפֶר נִפְשׁוֹ (שָׁם) כְּתִיב, וְלֹא אִשָּׁה וְעֲבָדִים
דְּאִין עֲבָדִים חִבְיִין אֲלֵא בְּמִצְוֹת שְׁנַיִם חִבּוֹת וְקִטְנִיִּים אֶפְלוּ הִבִּיא שְׁתֵּי שְׁעוֹרוֹת וְהוּא פְחוֹת מִבְּנֵי עֶשְׂרִים.

כָּל קִטְן שֶׁהִתְחִיל אָבִיו לְשָׁקוֹל עַל יָדוֹ, שׁוֹב אֵינוֹ פּוֹסֵק אָבִיו, מִשֶּׁהִתְחִיל. וְאִם מֵת אָבִיו, הוּא שׁוֹקֵל עַל יְדֵי עֲצוּמוֹ. וְאִין מְמַשְׁכְּנִין אֶת
הַפְּהָנִים וְאִף עַל פִּי שְׁחִיבִין בְּמַחֲצִית הַשְּׁקָל מִפְּנֵי דְרַבִּי שְׁלוֹם לְפִי שֶׁעֲבֹדֵת הַקְּרָבָנוֹת עֲלֵיהֶם חוֹלְקִים לָהֶם כְּבוֹד וְסוֹמְכִים עֲלֵיהֶם שֶׁלֹּא יַעֲבֹדוּ אֶת
שְׁקֵלֵיהֶם. וְאִי נְמִי יַעֲבֹדוּ וְלֹא יִתְּנוּ, בֵּית דִּין מִתְּנָה עֲלֵיהֶם שִׁיְהִי לָהֶם חֶלֶף עֲבֹדָתָם, כְּמוֹ שְׁנוֹתְנִים מִתְּרוּמַת הַלֶּשֶׁכָּה לְשֹׂאֵר עוֹשֵׂי מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ כְּדַמְפְּרַשׁ
לְקַמּוּ:

ניתן להשיג את הגליון במאגר העלונים הממוחשב של 'דרשו', וכן במייל -

2711526@GMAIL.COM

הארות הערות ותיקוני טעויות יתקבלו בברכה